

Otázky na skúšku z Finančného účtovníctva I pre akademický rok 2024/2025

1. Uveďte všeobecnú charakteristiku dlhodobého hmotného majetku a položky majetku, ktoré patria do dlhodobého hmotného majetku. Vysvetlite, za akých okolností môžu byť samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí považované za dlhodobý hmotný majetok a ako sa postupuje v prípade hnuťelného majetku, ktorý nespĺňa uvedené kritériá.
2. Vysvetlite oceňovanie dlhodobého hmotného majetku v závislosti odo dňa ocenenia. Aké skutočnosti sa zohľadňujú v súvislosti s oceňovaním tohto majetku k poslednému dňu účtovného obdobia, najmä v súlade s aplikovaním zásady opatrnosti?
3. Uveďte, akým spôsobom môže účtovná jednotka obstarat' dlhodobý hmotný majetok a bližšie charakterizujte a účtovne zobrazte 3 vybrané spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku.
4. Uveďte, akým spôsobom sa premietne miera opotrebenia majetku do účtovníctva. Definujte jednotlivé spôsoby opotrebenia. Čo ovplyvňuje výšku odpisov a čo sa zohľadňuje pri tvorbe odpisového plánu? Aký je rozdiel medzi účtovnými odpismi a daňovými odpismi? Vysvetlite účtovné zobrazenie opotrebenia dlhodobého hmotného majetku.
5. Vysvetlite účtovné zobrazenie zníženia hodnoty dlhodobého hmotného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktoré nemá trvalý charakter. Vysvetlite, akým spôsobom účtovná jednotka vyčíslí hodnotu tohto zníženia, ako postupuje v prípade jeho účtovného zobrazenia a ako postupuje v prípade, že pominú dôvody opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku a pri vyradení takéhoto majetku z účtovníctva.
6. Uveďte, akým spôsobom môže dôjsť k vyradeniu dlhodobého hmotného majetku z používania a bližšie charakterizujte a účtovne zobrazte 3 vybrané spôsoby vyradenia dlhodobého hmotného majetku. Aký je rozdiel medzi účtovným zobrazením vyradenia odpisovaného a neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku? Aký je rozdiel medzi účtovným zobrazením vyradenia majetku úplne odpísaného a majetku, ktorý ešte nie je úplne odpísaný?
7. Charakterizujte osobitosti inventarizácie dlhodobého hmotného majetku. Definujte, aké druhy inventarizačných rozdielov môžu vzniknúť, ako sa účtujú v nadväznosti na jednotlivé kategórie dlhodobého hmotného majetku (odpisovaný, neodpisovaný, úplne odpísaný, resp. nie ešte úplne odpísaný majetok a pod.).
8. Uveďte všeobecnú charakteristiku dlhodobého nehmotného majetku a položky majetku, ktoré patria do dlhodobého nehmotného majetku. Vysvetlite, za akých okolností môže byť nehmotný majetok považovaný za dlhodobý nehmotný majetok a ako sa postupuje v prípade nehmotného majetku, ktorý nespĺňa uvedené kritériá.
9. Vysvetlite oceňovanie dlhodobého nehmotného majetku v závislosti odo dňa ocenenia. Aké skutočnosti sa zohľadňujú v súvislosti s oceňovaním tohto majetku k poslednému dňu účtovného obdobia, najmä v súlade s aplikovaním zásady opatrnosti?
10. Uveďte, akým spôsobom môže účtovná jednotka obstarat' dlhodobý nehmotný majetok a bližšie charakterizujte a účtovne zobrazte 3 vybrané spôsoby obstarania dlhodobého nehmotného majetku.
11. Uveďte, čo ovplyvňuje výšku odpisov dlhodobého nehmotného majetku a čo sa zohľadňuje pri tvorbe odpisového plánu? Aký je rozdiel medzi účtovnými odpismi a daňovými odpismi? Vysvetlite účtovné zobrazenie odpisovania dlhodobého nehmotného majetku.
12. Vysvetlite účtovné zobrazenie zníženia hodnoty dlhodobého nehmotného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktoré nemá trvalý charakter. Vysvetlite, akým

spôsobom účtovná jednotka vyčíslí hodnotu tohto zníženia, ako postupuje v prípade jeho účtovného zobrazenia a ako postupuje v prípade, že pominú dôvody opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku a pri vyradení takéhoto majetku z účtovníctva.

13. Uveďte, akým spôsobom môže dôjsť k vyradeniu dlhodobého nehmotného majetku z používania a bližšie charakterizujte a účtovne zobrazte 3 vybrané spôsoby vyradenia dlhodobého nehmotného majetku. Aký je rozdiel medzi účtovným zobrazením vyradenia majetku úplne odpísaného a majetku, ktorý ešte nie je úplne odpísaný?
14. Charakterizujte osobitosti inventarizácie dlhodobého nehmotného majetku. Definujte, aké druhy inventarizačných rozdielov môžu vzniknúť, ako sa účtujú.
15. Uveďte druhové členenie zásob a členenie zásob z hľadiska spôsobu ich obstarania. Uveďte spôsob ocenenia zásob ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Uveďte, aké spôsoby účtovania zásob rozlišujeme a stručne ich charakterizujte.
16. Uveďte a charakterizujte päť druhov majetku, ktorý môže účtovná jednotka účtovať ako materiál. Na každý druh uveďte aj praktický príklad. Charakterizujte oceňovanie zásob ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Uveďte, aké povinnosti účtovnej jednotke vyplývajú z inventarizácie zásob.
17. Charakterizujte tovar vo všeobecnosti a uveďte podmienky definovania tovaru ako zásob. Definujte obstarávaciu cenu pri zásobách, uveďte aké sú jej súčasti (na každú súčasť uveďte konkrétny príklad). Akými tromi spôsobmi môže účtovná jednotka oceňovať zásoby ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ktorým je deň úbytku zásob, a čo výber spôsobu ocenenia úbytku zásob ovplyvní?
18. Charakterizujte jednotlivé súčasti zásob vlastnej výroby. Uveďte, akou oceňovacou veličinou zásoby vytvorené vlastnou činnosťou oceňujeme ku dňu obstarania zásob a ako je vo vzťahu ku zásobám táto oceňovacia veličina definovaná v zákone o účtovníctve. Aké sú špecifiká účtovania zásob vlastnej výroby?
19. Opíšte rozdiely v účtovaní materiálu spôsobom A a spôsobom B pri obstaraní materiálu, pri úbytku materiálu, pri uzavieraní účtovných kníh a pri účtovaní inventarizačných rozdielov.
20. Opíšte rozdiely v účtovaní tovaru spôsobom A a spôsobom B pri obstaraní tovaru, pri úbytku tovaru, pri uzavieraní účtovných kníh a pri účtovaní inventarizačných rozdielov.
21. Opíšte rozdiely v účtovaní zásob vlastnej výroby spôsobom A a spôsobom B pri obstaraní zásob vlastnej výroby, pri úbytku zásob vlastnej výroby, pri uzavieraní účtovných kníh a pri účtovaní inventarizačných rozdielov.
22. Vysvetlite aplikáciu zásady opatrnosti pri zásobách. Uveďte účtovné zobrazenie tvorby a zúčtovania opravných položiek pri zásobách. Uveďte základné úlohy, ktoré plní inventarizácia zásob.
23. Definujte záväzky podľa zákona o účtovníctve a uveďte členenie záväzkov z hľadiska ich podstaty. Uveďte a vysvetlite, podľa akého kritéria sa účtujú záväzky pri ich vzniku a podľa akého kritéria sa záväzky vykazujú v účtovnej závierke.
24. Uveďte, akými oceňovacími veličinami sa záväzky oceňujú podľa zákona o účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu (a od čoho to závisí) a ako sa oceňujú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Vysvetlite aplikáciu zásady opatrnosti pri záväzkoch.
25. Uveďte, akým spôsobom sa oceňujú záväzky v cudzej mene ku dňu vzniku účtovného prípadu, ku dňu úhrady záväzku alebo vyrovnania iným spôsobom a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Vysvetlite, kedy vzniká na účte záväzkov kurzový rozdiel.

26. Uved'te aspoň päť hľadísk, ktoré zohľadňuje účtovná jednotka pri vytváraní analytických účtov k záväzkom. Vysvetlite, ako členíme záväzky z hľadiska úročenia a uved'te na každé členenie konkrétny príklad. Charakterizujte podstatu záväzkov z obchodného styku. Uved'te, na ktorých účtoch záväzkov sa účtujú a vysvetlite, akým spôsobom môžu zaniknúť.
27. Charakterizujte podstatu pohľadávok a záväzkov voči zamestnancom a orgánom sociálneho a zdravotného poistenia. Uved'te, aké skutočnosti sa účtujú na účtoch účtovej skupiny 33 – *Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia* vrátane ich účtovného zobrazenia. Vysvetlite, z akých zdrojov môže účtovná jednotka tvoriť sociálny fond a na aký účel môže poskytnúť zamestnancom príspevok zo sociálneho fondu (uvedené skutočnosti aj zaúčtujte).
28. Vysvetlite podstatu účtov s premenlivým zostatkom. Uved'te, aké skutočnosti sa účtujú na účtoch daní z účtovej skupiny 34 – *Zúčtovanie daní a dotácií* vrátane ich účtovného zobrazenia.
29. Charakterizujte podstatu dotácií. Vysvetlite a odôvodnite, ktoré skutočnosti sú dôležité pri účtovaní o dotáciách. Uved'te, aké účtovné prípady vznikajú v súvislosti s príslušnými dotáciami a účtovne ich zobrazte.
30. Charakterizujte finančné záväzky. Uved'te, na akých účtoch sa o nich účtuje a čo ovplyvňuje výber správneho účtu pre účtovanie o finančných záväzkoch. Uved'te účtovné prípady vznikajúce v súvislosti s finančnými záväzkami a účtovne ich zobrazte.
31. Charakterizujte záväzky voči spoločníkom. Uved'te, aké skutočnosti sa účtujú na účtoch účtovných skupín 36 – *Záväzky voči spoločníkom a združeniu* a 47 – *Dlhodobé záväzky* vo vzťahu k spoločníkom. Tieto skutočnosti aj účtovne zobrazte.
32. Vysvetlite podstatu rezerv s uvedením konkrétnych príkladov. Vysvetlite podstatu nevyfakturovaných dodávok s uvedením konkrétnych príkladov. Uved'te rozdiel medzi nimi.
33. Vysvetlite spôsob účtovania tvorby, použitia a zrušenia rezervy na obstaranie majetku, spôsob účtovania tvorby, použitia a zrušenia rezervy na náklady a spôsob účtovania tvorby, použitia a zrušenia rezervy na bonusy, rabaty, skontá a na vrátenie kúpnej ceny pri reklamácii.
34. Charakterizujte pohľadávky vo všeobecnosti a uved'te ich členenie z hľadiska podstaty. Uved'te a vysvetlite, podľa akého kritéria sa účtujú pohľadávky pri ich vzniku a podľa akého kritéria sa pohľadávky vykazujú v účtovnej závierke.
35. Vysvetlite rozdiel medzi dohodnutou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov a zostatkovou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov. Pri akej príležitosti treba tieto pojmy rozlišovať?
36. Uved'te, akými oceňovacími veličinami sa pohľadávky oceňujú podľa zákona o účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu (a od čoho to závisí) a ako sa oceňujú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Vysvetlite aplikáciu zásady opatrnosti pri pohľadávkach.
37. Uved'te, akým spôsobom sa oceňujú pohľadávky v cudzej mene ku dňu vzniku účtovného prípadu, ku dňu inkasa pohľadávky a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Vysvetlite, kedy vzniká na účte pohľadávok kurzový rozdiel.
38. Uved'te aspoň päť hľadísk, ktoré zohľadňuje účtovná jednotka pri vytváraní analytických účtov k pohľadávkam. Vysvetlite, ako členíme pohľadávky z hľadiska úročenia a uved'te na každé členenie konkrétny príklad. Charakterizujte podstatu pohľadávok z obchodného

styku. Uved'te, na ktorých účtoch pohľadávok sa účtujú a vysvetlite, akým spôsobom môžu zaniknúť.

39. Uved'te špecifiká účtovania poskytnutých preddavkov, ktoré môžu v účtovnej jednotke vzniknúť. Vysvetlite, aké situácie vo vzťahu k zúčtovaniu poskytnutých preddavkov môžu vzniknúť a účtovne ich zobrazte.
40. Charakterizujte pohľadávky voči spoločníkom. Uved'te, aké skutočnosti sa účtujú na účtoch účtovných skupín 35 – *Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu* a 06 – *Dlhodobý finančný majetok* vo vzťahu k spoločníkom. Tieto skutočnosti aj účtovne zobrazte.
41. Uved'te a účtovne zobrazte osobitosti účtovania reklamácií u dodávateľa. Uved'te a účtovne zobrazte osobitosti účtovania reklamácií u odberateľa.
42. Uved'te všeobecnú definíciu nákladov, vzťah nákladov a výdavkov z hľadiska času. Aké základné kritérium členenia nákladov sa uplatňuje v účtovej osnove? Definujte jednotlivé činnosti a uved'te štruktúru účtovných skupín pre účtovanie nákladov v podnikateľských účtovných jednotkách.
43. Uved'te všeobecnú definíciu výnosov, vzťah výnosov a príjmov z hľadiska času. Aké základné kritérium členenia výnosov sa uplatňuje v účtovej osnove? Definujte jednotlivé činnosti a uved'te štruktúru účtovných skupín pre účtovanie výnosov v podnikateľských účtovných jednotkách.
44. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovných skupín 50 – *Spotrebované nákupy* a 51 – *Služby*. Uved'te, čo sa účtuje na účtoch týchto účtovných skupín a za akých podmienok. Uved'te príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín.
45. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovej skupiny 52 – *Osobné náklady*. Uved'te, čo sa účtuje na účtoch tejto účtovej skupiny a za akých podmienok. Uved'te príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín.
46. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovných skupín 53 – *Dane a poplatky*, 54 – *Iné náklady na hospodársku činnosť* a 64 – *Iné výnosy z hospodárskej činnosti*. Uved'te, čo sa účtuje na účtoch týchto účtovných skupín a za akých podmienok. Uved'te príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín.
47. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovných skupín 56 – *Finančné náklady* a 66 – *Finančné výnosy*. Uved'te, čo sa účtuje na účtoch týchto účtovných skupín a za akých podmienok. Uved'te príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín.
48. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovných skupín 60 – *Tržby za vlastné výkony a tovar*, 61 – *Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob* a 62 – *Aktivácia*. Uved'te, čo sa účtuje na účtoch týchto účtovných skupín a za akých podmienok. Uved'te príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín.
49. Charakterizujte vecnú podstatu časového rozlíšenia nákladov, ich obsahové vymedzenie a účtovné zobrazenie. Uved'te konkrétne účtovné prípady súvisiace s časovým rozlíšením nákladov. Uved'te 5 príkladov nákladov, ktoré sa nemôžu časovo rozlišovať.
50. Charakterizujte vecnú podstatu časového rozlíšenia výnosov, ich obsahové vymedzenie a účtovné zobrazenie. Uved'te konkrétne účtovné prípady súvisiace s časovým rozlíšením výnosov. Uved'te, v rámci ktorých účtovných prípadov sa v účtovníctve podnikateľských subjektov (okrem časového rozlíšenia v užšom zmysle) môžeme ešte stretnúť s časovým rozlíšením výnosov.
51. Charakterizujte vecnú podstatu peňažných prostriedkov a ich chápanie v širšom a užšom zmysle, ich postavenie v rámci krátkodobého finančného majetku. Uved'te, k akému dňu a

ako sa oceňujú peňažné prostriedky v mene euro. Vysvetlite, akým spôsobom prebieha inventarizácia peňažných prostriedkov a aké druhy inventarizačných rozdielov môžu vzniknúť.

52. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovej skupiny 21 – *Peniaze*. Uveďte, čo sa účtuje na účtoch tejto účtovej skupiny a za akých podmienok, na základe akých účtovných dokladov. Uveďte príklad na 5 účtovných prípadov účtovaných na účtoch tejto účtovej skupiny.
53. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovej skupiny 22 – *Účty v bankách*. Uveďte, čo sa účtuje na účtoch tejto účtovej skupiny, za akých podmienok, na základe akých účtovných dokladov. Vysvetlite vecnú podstatu účtu 261 – *Peniaze na ceste* a uveďte, ako sa tento účet vykazuje v súvahe. Uveďte príklad na 5 účtovných prípadov účtovaných na účtoch tejto účtovej skupiny a na účte 261 – *Peniaze na ceste*.
54. Vysvetlite, aké typy platobných kariet existujú a akým spôsobom sa účtujú transakcie hradené prostredníctvom týchto platobných prostriedkov. Uveďte účtovanie týchto transakcií z pohľadu predajcu a z pohľadu kupujúceho.
55. Vysvetlite, akým spôsobom prepočítava účtovná jednotka transakcie súvisiace s pohybom peňažných prostriedkov v cudzej mene na menu euro, k akému dátumu a akým spôsobom. Aký kurz sa použije na prepočet v prípade nákupu cudzej meny, úbytku cudzej meny z valutovej pokladnice a z devízového účtu, pri úhrade faktúry znejúcej na cudziu menu z devízového účtu, z valutovej pokladnice, z eurového účtu, pri inkase faktúry znejúcej na cudziu menu na devízový účet, do valutovej pokladnice, na eurový účet a pod.? Ako sa účtujú kurzové rozdiely týkajúce sa peňažných prostriedkov v cudzej mene?
56. Charakterizujte členenie zdrojov majetku z hľadiska vlastníctva a z hľadiska jednotlivých položiek pre účely vykázania v súvahe. Uveďte definíciu vlastného imania podľa obchodného zákonníka, podľa zákona o účtovníctve a postupov účtovania v nadväznosti na priamy a nepriamy spôsob jeho definovania. Uveďte, ako sa vlastné imanie oceňuje a akým spôsobom sa uskutočňuje inventarizácia vlastného imania.
57. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovej skupiny 41 – *Základné imanie a kapitálové fondy*. Uveďte, čo sa účtuje na účtoch tejto účtovej skupiny a za akých podmienok. Uveďte, na čo slúži účet 353 – *Pohládavy za upísané vlastné imanie* a akým spôsobom sa vykazuje v súvahe. Vysvetlite pojem emisné ážio a uveďte, ako vzniká a ako sa účtuje. Uveďte príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch účtovej skupiny 41 – *Základné imanie a kapitálové fondy*.
58. Charakterizujte vecnú podstatu a obsahové vymedzenie účtovných skupín 42 – *Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia* a 43 – *Výsledok hospodárenia*. Uveďte, čo sa účtuje na účtoch týchto účtovných skupín a za akých podmienok. Uveďte príklady účtovných prípadov účtovaných na účtoch týchto účtovných skupín. Vysvetlite, prečo účet 431 – *Výsledok hospodárenia v schvaľovaní* nemôže mať konečný zostatok a akým spôsobom sa na tomto účte účtuje na začiatku, počas a na konci účtovného obdobia.